

ביעור חמץ

בלילה שלפני ערב פסח, לאחר הכשרת הבית, בודקים את החמץ לאור הנר ומבטלים אותו. נוהגים שקודם הבדיקה מניחים פרורי לחם במקומות שונים בבית כדי שימצאום הילדים, ויש בכך מעין התחלה למנהגי הסדר המיועדים לעורר את הילדים ולסקרן אותם.

במהלך הבדיקה ניתן לשוחח עם הילדים על כל הדברים אותם אנו מבקשים לבער מביתנו ומחיינו.

הגיגים

עיקרה של חירות שאין בה התנשאות וגאווה. החמץ מתנפח - לפיכך אין בו חירות. המצה אינה מתנשאת ואינה מתנפחת - לפיכך היא סמל לחירות.

– רבי זוסיא מהאניפולי

אור לארבעה עשר בודקים את החמץ לאור הנר: והוא - כי כפי שהשאור מחמיץ את העיסה כך יצר הרע מחמיץ את האדם ומחטיאו. לכן חל על האדם חובת ביעור היצר הרע מעליו. הבדיקה היא לאור הנר: כי הנר היא הנשמה, ואור הנמשך מהנר הוא היצר הטוב. הבדיקה נעשית בחורים ובסדקים: בכל מצפוני ליבנו ובמחבואות נשמותינו.

– עפ"י רבי משה אלשיך

בדיקת חמץ וביטולו

קודם בדיקת חמץ מברכים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חֶמֶץ:

מחפשים אחר החמץ (ויש המקפידים לעשות זאת לאור נר ועם נוצה, ואין הדבר מחייב). מיד אחר הבדיקה מבטלים את החמץ שלא נמצא באמצעות האמירה הבאה (שניתן לאמרה בארמית או בעברית):

כָּל חֶמֶץ וְחֶמֶץ דְּאִכָּא בְּרִשׁוֹתַי, דְּלֹא חֲמַתִּיה וְדִלָּא בְּעֵרְתִּיה, לְבָטֵל וְלֹהוּי הַפֶּקֶר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא.

כל חמץ ושאור שיש ברשותי, שלא ראיתם ושלא ביערתם, יבוטלו ויהיו הפקר כעפר הארץ.

ביעור חמץ

בערב פסח, בשעות הבוקר, שורפים את החמץ או הופכים אותו להפקר (על ידי השלכתו לפח או על ידי פיורו וזריעתו לרוח בשדה פתוח). לאחר השלכת החמץ מבטלים את החמץ שלא נמצא פעם נוספת באמירה הבאה (שניתן לאמרה בארית או בעברית):

לאחר ביעור החמץ ניתן לומר:

יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו ואמותינו שכשם שאנו מבערים (אני מבערת/ אני מבער) את החמץ מביתנו (מביתי) ומרשותינו (מרשותי) כך נזכה (אזכה) לבער את היצר הרע מלבינו (מליבי).

מרגע ביעורו של החמץ אין להכניס חמץ לבית או לאוכלו. נוהגים להמתין עם אכילת המצה עד הסדר.

חג שמח וכשר !